

Educația poporului în alte țări

— A d a u s —

Legăturile dintre Stat și educația poporului

La 26 și 27 August 1930 s'a adunat la Soervik, în Suedia, o conferință a delegațiilor Asociației internaționale pentru educația poporului, ca să discute problema legăturii dintre Stat și educația poporului. Erau de față, președintele, dr. Albert Mansbridge și 40 de trimiși ai Suediei, Germaniei, Danemarcei, Statelor Unite ale Americii, Angliei, Finlandei, Poloniei, Cehoslovaciei, Olandei, Norvegiei și Iugoslaviei. Cei câțiva români, membri ai Asociației, nu alcătuiesc până acum o secție, pentruca și România să fi putut fi reprezentată. Ar fi fost cu atât mai potrivit, cu cât e anul în care Statul a crezut că problemele educației poporului sunt destul de însemnate, pentru România, ca să creeze un serviciu anume, Direcția Educației Poporului. Cuvântul nostru n'a putut fi ascultat. Suntem datori să-l știm pe al celorlalți, ca să scoatem învățăturile cele de folos.

Avem prin bunăvoința secretarei, d-șoara Dorothy W. Jones, textul englez la mașina de scris al desbaterilor, care sunt până acum inedite. Dintre ele, cuvântarea de privire generală a președintelui, are o valoare în sine. Vom întregi cu câteva cifre din alte țări, așa încât imagina să poată fi cât mai deplină, pentru starea de astăzi din lumea largă, a problemei.

„Tema aleasă pentru conferința specială a fost legătura dintre Stat și Educația poporului. În unele țări educația poporului nu e un lucru nou, dar tocmai în acele țări unde ființează de mai lungă vreme, împrejurări noi s'au ivit în cei din urmă zece ani, care au dus la o nouă examinare din partea autorităților de Stat a atitudinii față de această fază a educației. Ce loc trebuie să aibă ele în problemă? Locul care se cuvine unei puteri însărcinate cu îndrumarea vieții și soarta întregii națiuni. Și în anumite cazuri organizația aceasta centrală are puțină legătură de dreptul cu educația poporului. Sunt unele guverne, federale prin natura lor, care nu-și iau o răspundere directă în conducerea treburilor educației. Dar întrucât aceasta înseamnă o dreaptă definiție a rosturilor, rămâne o chestie deschisă. Dacă e vorba de State ca Uniunea federativă a Elveției sau ca Statele Unite ale Americii, centrul administrației educației nu e guvernul general al țării, ci acelea ale fiecărui Stat în parte, care alcătuiesc uniunea mai largă, și poate ar fi mai drept să se fie seama de Statele răslețe ca fiind Statul, în înțelesul chestiei dezbătute. Dar tocmai în aceste țări, Statul nu s'a dezinteresat cu totul de grija educației poporului. În Statele Unite guvernul federal a întreținut un Biourou al Educației și în acest Biourou un specialist a cărui sarcină consistă să urmărească dezvoltarea educației poporului în țară, și ca urmare a unei asemenea îndatoriri de observare să publice material crezut bun pentru călăuzirea conducătorilor acestei forme de educație. Guvernul elvețian nu dă un sprijin direct și contribuie propriu vorbind puțin, în afară de menținerea unei biblioteci centrale care ajută tehnic micile biblioteci populare. La celălalt capăt al scării se găsesc țări

care s'au identificat în întregime și absolut cu toate străduințele pentru educația poporului din cuprinsul lor. Asemenea țări sunt Rusia și Italia și e de regretat că la conferință n'au luat parte reprezentanți nici dintr'una nici din cealaltă. Dar deosebiri de concepție în ce privește legăturile dintre Stat și educația poporului în aceste țări sunt instructive și caracteristice. Statul fascist caută să aducă toate elementele populației în orbita activității lui. El arată fiecărui grup funcția lui anumită și îl prevede cu material potrivit, intelectual și moral, care să-l facă destoinic să se descarce de această funcție, dar nu încurajează pe membrul unui grup să treacă într'altul sau să-și însușască prerogativele altuia. Clasele muncitoare trebuie îndemnate să dea lucrători mai buni și nu să se îndeletnicească ele singure prea de aproape cu studii intelectuale. Această funcție cade în sarcina păturii educate și culte și e treaba lor să gândească pe cât e a celorlalți să lucreze. Rusia, pe de altă parte, se îndreaptă cu voință numai către o parte anume a populației. Ea se ostenește foarte mult cu educația proletariatului, și cu educația într'o direcție politică, pentruca să facă din clasa proletară o unealtă de guvernământ, și astfel a dat educației o singură îndreptare. E numai de admirat energia și puterea organizatoare pe care Rușii au pus-o în această activitate, oricât de greșit ar socoti cineva scopul căruia i se supune totul.

„Între aceste extreme sunt trepte felurite după care Statele și-au potrivit acțiunea față de organizațiile și societățile care urmăresc educația poporului. După citirea rapoartelor trimise s'a încercat o grupare și o etichetare a lor, cu scopul numai al unei încercări, dar cu gândul și al stărnirii discuției, o clasificare a acestor diferite chipuri de interferențe cu Statul.

„Iată, ca început, unul dintre Statele cele mai mici, dar care a contribuit într'o măsură invers proporțională cu întinderea ca o putere spirituală în educația poporului, Danemarca. Atitudinea ei poate fi numită „părintească” față de educația poporului. În Danemarca oamenii se cunosc unul pe altul și se încred reciproc, și Statul la rândul lui poate să ajute într'o mare măsură din mijloace oficiale niște persoane care practic sunt controlate de propria conștiință și de părerile lor de serviciu adus comunității mai largi sau mai înguste. Felul acesta de asociere nu e cu puțință decât în ținuturi puțin întinse unde fiecare își cunoaște vecinul și se poate rezema pe el, și are apoi o situație mai mult sau mai puțin determinată. Lucrul acesta, oricât ar fi fost de dorit, nu e, din nenorocire, cu puțință în civilizația mai largă și mai complexă a țărilor mai mari.

Există un alt grup de State noi în Europa, care au avut pe brațe problema constituirii sau refacerii din fragmente a unui nou Stat. Sarcina lor a fost, înainte de orice, să aducă o înfăptuire activă a simțului cetățenesc și legături comune de unire în sânul poporului. În acest scop, Statul s'a gândit să prindă luarea aminte a tuturor instituțiilor de educație a poporului și le-a ajutat cu planuri de lucru și cu mijloace

materiale ca să împlinescă lucrul care putea să ducă mai mult sau mai puțin direct la așezarea spiritului cetățenesc și a principiului de Stat. Aceasta se poate numi „atitudinea indemnătoare” a Statului în materie de educația poporului.

„Între ele se găsește un alt mare Stat, care totdeauna a avut autoritate asupra opiniei. Prietenii germani n'au s'o privească drept un amestec în treburile lor politice interne, dacă se va spune că în măsura în care Revoluția a alterat tot mai mult atitudinea și dorința găsirii unei legături noi între autoritățile de Stat și instituțiile de educație, există neconținut, cât se poate judeca după semne, o sete după ceva hotărât, după o definire a educației poporului care să dea puțință instituțiilor să primească un cuvânt călăuză din partea Statului și a altor autorități constituite. După Revoluție a fost un timp de slăbire și, întrucât e exact, o stare generală de neliniște. Era pornirea spre cădere în grupuri mici cu puține legături între ele. Dar acum s'a născut o dorință de unificare, și de unificare pe temeiul unui principiu; și după ce principiul va fi primit, principiul acesta are să capete din nou autoritatea cuvenită.

„În Anglia, există o altă interpretare. E aci, poate, o mai lungă experiență decât în alte țări, dar până acum asociațiile particulare s'au îngrijit ele de educația poporului și numai în ultima decadă Statul s'a hotărât să-și definească atitudinea față de ea. Cineva dela Ministerul Educației a arătat că rostul Statului în educația poporului e să afle ce vrea poporul, și, dacă ceace vrea el nu se abate dela interesele Statului, să-l pună în măsură să-și împlinescă voia. Dar cei mai mulți din oamenii cari lucrează în Anglia pentru educația poporului au să socotească o asemenea funcție lăsată Statului maicurând ca prea modestă. El a făcut mai mult decât atât. El a ajutat națiunii să interpreteze și să recunoască, anume care-i sunt trebuințele în materie de educație a poporului. N'a făcut-o, firește, din proprie inițiativă, ci a strâns într'o adunare consultativă toate acele asociații care îngrijau de educația poporului. Multe din ele lucrau mai înainte răslețe, și nu se cunoșteau una pe alta. Acum au fost puse în legătură, de unde a ieșit o cunoaștere a activității și aspirațiilor reciproce, iar Statul a fost informat cu mult mai bine decât înainte care erau trebuințele organizării în țară a educației poporului. Și cu această cunoștință el a încercat să interpreteze în folosul asociațiilor și al lui însuș care erau cererile educației poporului. Aceasta s'ar putea numi „legătura interpretativă” dintre Stat și educația poporului.

„Privind educația poporului în general, ea n'a ajuns în niciun Stat una din formele organizate ale sfârșirii educative și e poate dorința întregii conferințe că nu trebuie să ajungă niciodată un sistem de educație condus de Stat, în aceeaș măsură cum sunt învățământul elementar sau secundar, universitar sau profesional. Aceasta înseamnă în acelaș timp un îndemn la căutarea calității specifice a educației poporului, care o deosebește de alte forme de educație. Odată cu găsierea acestei calități specifice, se va afla și prin ce mijloace

Statul poate să recunoască în ce măsură ea e prezentă, și după aceea cum o poate ajuta bănește?

„Acestea sunt întrebări la care ar trebui să se răspundă, înainte să se poată determina care e legătura care ar fi bine să se stabilească între acțiunea educativă și ajutorul Statului. Administratorul are o sarcină într'adevăr anevoioasă. El e bombardat cu tot felul de cereri de ajutor. Lăsat singur, chiar cel mai înțelept poate rătăci, restrângând acolo unde ar trebui să fie larg și risipind acolo unde ar fi mai de folos să restrângă. În țările parlamentare sunt oarecare garanții în operația însăș a mașinei parlamentare, dar nici primejdia nu e mai mică. Dacă se dă totul în seama majorităților parlamentare, și ele dau la rândul-le o interpretare greșită trebuințelor naționale, ce se mai poate ridica împotriva acestei primejdii? Singura metodă de apărare nu se pare să poată fi decât dezvoltarea în fiecare țară a unei opinii statornice despre locul și rostul educației poporului, atât de bine sprijinită încât nici un politician să nu poată s'o abată și nimeni să nu fie în măsură să abuzeze de ea”.

Acestea au fost părerile d-lui Arthur E. Twentymann, purtătorul de cuvânt al Asociației. Ele sunt date numai după rezumatul de ședință, dar sunt destul de caracteristice, de largi ca orizont și de limpezi. Trebuința și pentru noi, unde Statul a avut totdeauna un rost de sprijin și de îndemn, iar astăzi are o instituție specială căreia i-a dat în seamă domeniul educației poporului, să ne apropiem mai mult de punctul acesta de vedere, al unei colaborări strânse cu opinia publică în forma societăților de cultură, cere o cât mai grabnică deslegare! Chipul cum să se realizeze trebuie numai decât cercetat:

Iată ca pildă, ce înseamnă și cum se distribuie ajutorul Statului pentru educația poporului într'o țară cum e Finlanda, foarte înaintată din punctul de vedere al educației generale (analfabeții, aproape necunoscuți):

Bugetul	mărci finlandeze
Biblioteci publice	2.636.600
Subvenții școlilor superioare populare (sistem danez)	8.700.000
Subvenții instituțiilor muncitorești	2.100.000
Subvenții școlilor superioare sociale (foste cetățenești)	600.000
Educația în regiunile de graniță	300.000
Conferințe populare	300.000
Activitatea cercurilor de studiu	400.000
Subvenții organizațiilor educative	536.000
	15.572.600
Subvenții organizațiilor gimnastice și atletice	945.000
Subvenții organizațiilor de cumpătare	1.837.000
	2.782.000
	18.354.600

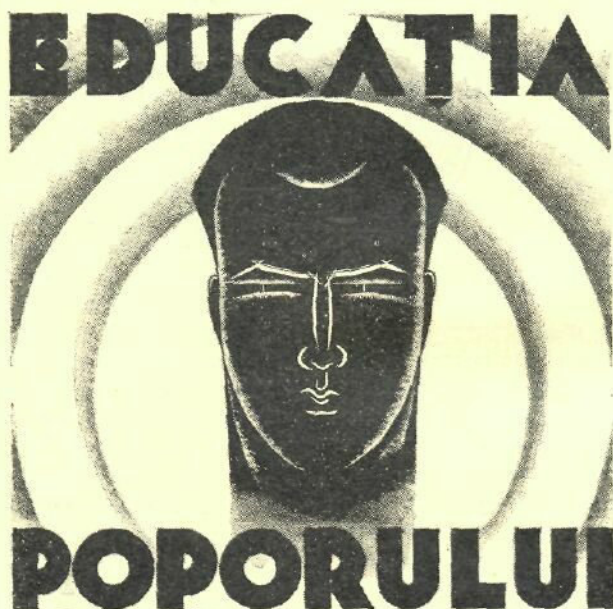

Emblema Asociației internaționale pentru educația poporului

Iată aceeaș contribuție în Olanda, din bugetele pe 1929
și 1930 :

	1929	1930	1929	1930
	florini olandezi		florini olandezi	
Subvenție bibliotecilor publice	21.092	232.311	Subvenție cursurilor pregătitoare de bibliotecari	2.500. 2.500
Subvenție ligilor provinciale (cărți afară din orașe)	20.95	26.206	Subvenție ligii catolice a bibliotecilor publice	1.014 1.015
Subvenție ligii centrale a bibliotecilor ambulante	7.359	7.620	Subvenție pentru fondul supraanual al funcționarilor bibliotecilor populare	2.000 2.000
Subvenție ligii centrale a bibliotecilor publice.	1.014	10.014		257.700 274.211
			In afară de subvenția dată bibliotecilor populare de orașe și sate.	

EMANOIL BUCUȚA

VERIFICAT
1987

